

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 3

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 28 september 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) - Aanpassingen vanaf 2024

De maatregelen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid 2023-2027 zijn van kracht sinds 1 januari 2023. Ik pols graag naar eventuele voorstellen voor wijzigingen aan het GLB vanaf 2024.

1. Zijn er voorstellen van wijzigingen bezorgd aan de Europese Commissie voor maatregelen uit het GLB?
2. Zo ja, kan de minister een overzicht bezorgen van alle maatregelen waarvoor een wijziging werd aangevraagd bij de Europese Commissie? Graag een overzicht per maatregel en de concrete aanpassingen die voorgesteld worden (aanpassing doelstelling, doelgroep, ...). Graag ook per maatregel de motivatie waarom er een voorstel voor wijziging van de maatregel voorligt.
3. Specifiek met betrekking tot LULUCF (land use, land use change and forestry) is er nieuwe wetgeving van kracht.
Hoe wordt dat mee opgenomen in het GLB en welke nieuwe maatregelen en/of doelstellingen staan er tegenover?
4. Welke impact verwacht de minister van deze aanpassingen aan de maatregelen? Graag zowel in aantallen landbouwers die zullen intekenen op elke maatregel als in welke mate dit een impact heeft op de ecologische efficiëntie.
5. Hoe worden nieuwe beleidsimpulsen meegenomen in het GLB? Bijvoorbeeld het Strategisch Plan Bio of het Stikstofakkoord?
6. Kan de minister het traject toelichten voor de wijzigingen aan het GLB? Ook graag toelichten welke departementen betrokken zijn bij eventuele wijzigingsvoorstellen. Werd de rest van de Vlaamse Regering betrokken bij de wijzigingsvoorstellen (met andere woorden, zijn de voorstellen gesteund door de Vlaamse Regering)?
7. Is er al een reactie vanuit de Europese Commissie op de eventuele aanpassingen? Kan de minister die bezorgen?
8. Het GLB is een programma met een substantieel budget. Het is belangrijk dat de middelen die ingezet worden goed besteed worden.
Is er een kwalitatieve ex ante- en/of tussentijdse evaluatie van het huidige GLB gepland? Wanneer kunnen we daarvan de resultaten verwachten?

ANTWOORD

op vraag nr. 3 van 28 september 2023

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Eind september werden een aantal wijzigingen aan het Vlaams GLB-Strategisch Plan officieel ingediend bij de Europese Commissie.

2+4. Hieronder volgt een opsomming van de ingediende wijzigingen:

- Wijziging aan de algemene subsidiabiliteitsvoorwaarden van de sectorale interventies in de groenten- en fruitsector, de specifieke voorwaarden bij interventies 2.c02, 2.h05, 2.j-2f01 en 2.j-2l01 en de financiële inschatting;
- Interventie 1.16 'Bodempaspoort' - punt 5 Subsidiabiliteitscriteria: verduidelijking van het aantal te nemen bodemstalen in specifieke bedrijfssituaties;
- Definitie actieve landbouwer: verduidelijking van het BTW-criterium en verduidelijking definitie actieve landbouwer voor ijs, yoghurt, jenever, likeur en bier van eigen landbouwproducten;
- Combinatiemogelijkheden voorzien tussen bepaalde agromilieu-klimaatverbintenissen binnen de maatregel 'beheerovereenkomsten bufferen en verbinden en beheerovereenkomsten soortenbescherming en niet-productieve elementen uit de conditionaliteit die geen vanggewassen zijn (GLMC8 a);
- Aanpassing aan de conditionaliteit:
 - o GLMC 1: aanpassing van de referentieratio 2018 op basis van de begunstigen die aan de conditionaliteit onderworpen zijn in 2023 conform artikel 48 lid 1 van gedelegeerde verordening (EU) 2021/123 van 7 december 2021;
 - o GLMC 2: aanpassing van het jaar van toepassing van eventuele bijkomende beschermingsmaatregelen voor wetlands/veengebieden in landbouwgebruik op basis van lopende karteringsoefeningen van veengebieden en wetlands buiten Natura 2000-gebieden;
 - o GLMC 4: tekstuele aanpassing: betrokken type landbouwers in lijn brengen met de inhoudelijke bepalingen van GLMC-4;
 - o GLMC 6: mogelijkheid tot winter-voorploegen op zware kleigronden in de Polders vervroegen en verduidelijkingen van GLMC 6;
 - o GLMC 7: opheffen van de uitzondering voor primeuraardappelen binnen de verplichte rotatie voor aardappelen, bijkomende vrijstelling voor beperkt aantal specifieke teelten en aanpassing van de toegestane afwijkingen voor percelen besmet met knolcyperus;
 - o GLMC 8: het hebben van minimaal een deel landbouwareaal dat gewijd is aan niet-productieve oppervlakten of elementen, is niet relevant voor bouwlandpercelen onder vaste overkappingen;
- Correcties aan het Vlaams GLB-Strategisch Plan conform artikel 119 lid 12 van Verordening (EU) 2021/2115 en correcties doorheen de verschillende hoofdstukken gerelateerd aan de ingediende inhoudelijke wijzigingen aan specifieke interventies;
- Interventie 1.10 'Bufferstroken': uitbreiding van het toepassingsgebied van percelen bouwland naar percelen bouwland en percelen met blijvende teelten voor actie 3 en 4;
- Interventie 1.6 'Ecologisch beheerd grasland' en interventie 1.15 'Precisielandbouw 2.0': aanpassing van de maximale geplande eenheidsbedragen;
- Interventie 1.8 -Ecoteelten:
 - o Aanpassing combinatiemogelijkheden;

- o Rechtzetting redactionele anomalie m.b.t. baseline-voorwaarde GLMC7;
 - o Aanpassing verwachte output en indicatieve financiële toewijzing voor actie 2a;
 - o Aanpassing maximale steunbedragen van acties 2a, 2b, 3a, 3b;
- Interventie 1.12 'Teelttechnische erosiebestrijdende technieken':
 - o Actie 2 (niet-kerende bodembewerking): uitbreiding toepassingsgebied en aanpassing verwachte output;
 - o Aanpassing steunbedrag, maximum steunbedrag en minimum steunbedrag;
 - o Wijziging titel interventie naar 'Teelttechnische erosiebestrijdende en bodemverbeterende technieken';
- Interventie 1.5 'behoud meerjarig grasland': Aanpassing van de terminologie en aanpassing van het eenheidsbedrag in de financiële tabel om deze in lijn te brengen met de steunbedragen;
- Interventie 1.7: Ecoregeling bodem organisch koolstofgehalte in bouwland: wegwerken van een aantal beperkingen in de actie 2 'stimuleren en faciliteren van het gebruik van producten met hoog koolstofgehalte' door aanpassing van de subsidievoorwaarden;
- Interventie 1.14 'precisielandbouw 1.0' – punt 5 Subsidiabiliteitscriteria: schrappen van de bovengrens voor subsidie van 100 ha per bedrijf;
- Interventie 1.17 – Voedermanagement bij rundvee:
 - o intrekken van voedermaatregel 4 'toevoegen van bierdrاف en koolzaadschroot', nieuwe combinaties van voedermaatregelen in functie van maximale methaanreductie en aanpassing van de verwachte output en eenheidsbedragen;
- Interventie 1.9 - voortzetting biologische landbouw: aanpassing van het geplande eenheidsbedrag voor de eerste 5 hectaren;
- Ecoregeling 1.13 'Vruchtafwisseling met vlinderbloemigen': aanpassing verwachte output en rechtzetting van redactionele anomalie tussen de opgenomen baseline-voorwaarde in de maatregel en de goedgekeurde GLMC-7;
- Wijziging aan hoofdstuk 2.3 – Plan met streefcijfers
- Wijziging aan de Uniebijdrage in de financiële tabel met output voor interventies 3.20, 3.22 en 3.28.

De wijzigingen hebben als doel verschillende GLB-steunmaatregelen effectiever te laten aansluiten bij de beoogde finaliteit, met het oog op het bereiken van de doelstellingen van het GLB Strategisch Plan. Door een aantal verduidelijkingen en doordachte aanpassingen in de ecoregelingen en beheerovereenkomsten (vb. breder toepassingsgebied, hogere steunbedragen, ...) wordt verwacht dat hiermee de opnamegraad door landbouwers wordt verhoogd.

3. De administratie heeft de impact van de nieuwe LULUCF-wetgeving op het GLB Strategisch Plan onderzocht. Er werden vervolgens een aantal tekstuele aanpassingen en actualisaties in het GLB-plan aangebracht.
5. Zoals u weet zijn er binnen het stikstofkader afspraken gemaakt rond verhoogde steun voor landbouwers die voor emissiearme technieken of innovaties kiezen. Dit is via het GLB ook uitgewerkt. Daarnaast omvat het GLB ook belangrijke steunmaatregelen die landbouwbedrijven ondersteund in een bedrijfstransitie, die naast andere factoren ook milieukundige (zoals stikstof-belasting) parameters omvat. Voor het Strategisch Plan Bio werden bij de onderhandelingen van het GLB-plan eind vorig jaar al hogere ambities opgenomen. Nu wordt bijkomend het steunbedrag voor bio-landbouwers voor de eerste 5 hectaren verhoogd van 200 naar 300 euro/ha. Op deze manier wordt deze ecoregeling toegankelijker en aantrekkelijker voor kleinschalige bio-landbouwers en zal de opnamegraad ervan bevorderd worden.

6. De beheersdiensten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij en het beleidsdomein Omgeving, die instaan voor de implementatie van de GLB-maatregelen kunnen wijzigingen aan hun maatregelen indienen bij de beheerautoriteit, het Departement Landbouw en Visserij). Deze worden na goedkeuring van hun minister meegenomen. De wijzigingen aan de beheerovereenkomsten vermeld in het antwoord op deelvraag 2 zijn hiervan een voorbeeld. Vooraleer de wijzigingen aan het GLB Strategisch Plan officieel werden ingediend bij de Europese Commissie is, overeenkomstig artikel 124 van de GLB-verordening (EU) 2021/2115, het advies ingewonnen van het Monitoringcomité van het GLB-Strategisch Plan. Conform artikel 4 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting en samenstelling van het monitoringcomité ter implementatie van het Vlaams Strategisch GLB-plan voor de periode 2023-2027 van 10 maart 2023 zetelen in het Monitoringscomité onder meer de administraties die instaan voor de uitvoering van GLB-maatregelen (o.a. Departement Omgeving, Departement Landbouw en Visserij, Agentschap voor Natuur en Bos en Vlaamse Landmaatschappij), diverse stakeholders (o.a. Minaraad, SALV, SERV, Vlaams Mensenrechteninstituut), de lokale overheden (VVP en VVSG) en de vertegenwoordigers van de bij het GLB Strategisch Plan betrokken Vlaamse ministers en iedere Vlaamse (vice)minister-president. In overeenstemming met artikel 4 van het Reglement van Orde – dat gepubliceerd staat op de website van het Departement Landbouw en Visserij – ontvingen de leden van het Monitoringcomité 14 kalenderdagen voor de vergadering alle voorstellen tot wijzigingen aan het GLB Strategisch Plan, samen met alle benodigde documenten. Tijdens de vergadering gaf het Monitoringcomité advies op de voorstellen tot wijzigingen. Het verslag van het Monitoringcomité (inclusief alle behandelde documenten) wordt – zodra goedgekeurd – eveneens op de website van het Departement Landbouw en Visserij gepubliceerd.
7. Er is nog geen officiële reactie van de Europese Commissie ontvangen.
8. Voorafgaand aan het GLB Strategisch Plan werd een ex-ante evaluatie uitgevoerd. Deze is te raadplegen op de website van het Departement Landbouw en Visserij: [Gemeenschappelijk Landbouwbeleid \(GLB\) 2023-2027: algemeen kader | Landbouw en Visserij \(vlaanderen.be\)](https://vlaanderen.be/landbouw-en-visserij/glb-2023-2027). Verder zal er conform artikel 134 van Verordening (EU) 2021/2115 een jaarlijks prestatieverslag opgesteld worden, dat - na advies van het Monitoringscomité - wordt ingediend bij de Europese Commissie. Tevens wordt conform artikel 140 van dezelfde verordening een evaluatieplan opgesteld en eind dit jaar voorgelegd aan het Monitoringcomité.